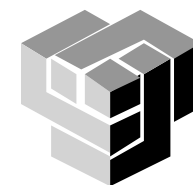

ПРОГРАМИРАНЕ В МАТЛАВ

dimitrova@tu-sofia.bg
pct.tu-sofia.bg/dd/pik3

УПРАВЛЯВАЩИ СТРУКТУРИ

Видове управляващи структури

● Общ вид

- сложен оператор
- започва с *ключова дума*
- завършва с *end*

● Видове структури

- последователност
- алтернатива
- цикъл

Последователност

● Определение - оператори и функции на MatLab, подредени в предварително определена последователност

● Видове оператори

- присвояване

- вход

- изход

Вход

Въвеждане на данни в диалогов режим

`input`

въвеждане на числени данни

```
var = input('String')
```

въвеждане на текстови данни

```
var = input('String', 's')
```

Запитване за въвеждане

```
R = INPUT('How many apples')
```

```
T = input('Input the value of T: ')
```

```
R = INPUT('What is your name','s')
```

Запитване за въвеждане на

ТЕКСТОВ НИЗ

Изход

`disp(vars)`

извеждане на стойности на променливи на печат

`warning('string')`

извеждане на предупредително съобщение, след което програмата продължава

`error('string')`

извеждане на съобщение за грешка, след което програмата прекъсва

`disp(eye(3,3))`

1 0 0

0 1 0

0 0 1

```
x = input('Enter age of student');
```

```
if x < 0
```

```
    error('wrong age was entered, try again')
```

```
end
```

```
x = input('Enter age of student')
```


Формат на изхода

COMMAND	MEANING
<code>format short</code>	5 significant decimal digits
<code>format long</code>	15 significant digits
<code>format short e</code>	scientific notation with 5 significant digits
<code>format long e</code>	scientific notation with 15 significant digits
<code>format hex</code>	hexadecimal
<code>format +</code>	+ printed if value is positive, - if negative; space is skipped if value is zero

Вход и изход от форматиран файл

fopen()

fgetl()

fscanf()

fprintf()

fclose()

`fid=fopen('file name', 'a')`

`fprintf(fid, 'format', vars)`

`fclose(fid)`

format:

`\n` – премини на нов ред

`\f` – премини на нова страница

`%СИМВОЛ` – форматни

спецификации за извеждане на

данни, както в C

Алтернатива

● Оператори, които използват **логически условия**, за да изберат едно от няколко алтернативни **разклонения** за продължение на програмата

● Условен преход

- `if ... end`
- `if ... else ... end`
- `if ... elseif ... ... elseif ... ... else ... end`
- `switch ...`
  - `case`
  - `...`
  - `case`
  - `...`
  - `otherwise`
  - `...`
- `end`

Синтаксис

```
if логическо условие  
    оператори;  
end
```

```
if x<0  
    flag=-1;  
end
```

Примери

Ако условието е изпълнено, операторите се изпълняват, в противен случай се пропускат . В двата случая програмата продължава след end.

```
if логическо условие, оператор; оператор; ...; end
```

```
if mem>EPS, sum=sum+mem; nom=-nom; denom=denom+2; end
```


Синтаксис

```
if логическо условие  
    оператори 1  
else  
    оператори 2  
end
```

```
if  $x < 0$   
    flag = -1;  
else  
    flag = 1;  
end
```

Ако условието е изпълнено, се изпълняват **оператори 1**, в противен случай се изпълняват **оператори 2**. В двата случая програмата продължава след end.

Многозначно разклонение

```
if логическо условие 1
    оператори 1
elseif логическо условие 2
    оператори 2
...
else
    оператори n
end
```

```
if  $x < 0$ 
     $flag = -1;$ 
elseif  $x > 0$ 
     $flag = +1;$ 
else  $flag = 0;$ 
end
```

Условията се проверяват последователно, до намиране на съответствие. При първото условие, което се окаже изпълнено, се изпълняват съответстващите му **оператори**. Ако нито едно условие не е изпълнено, се изпълняват **оператори n**. Във всички случаи, програмата продължава след end.

Многозначно разклонение

Избира се една от множеството алтернативи, в зависимост от резултата от сравнение на ключов израз **switch_израз** с алтернативни изрази **case_израз**.

Ключовият израз приема само целочислени стойности или име на низ.

```
switch switch_израз
  case case_израз,
      оператори
  case {case_израз,...,case_израз}
      оператори
  ...
  otherwise
      оператори
end
```

```
switch op
  case '+' res=a+b;
  case '-' res=a-b;
  case '*' res=a*b;
  case '/' res=a/b;
  otherwise
      error ('Друга операция')
end
```


Пример

3-битов А/Д конвертор
Преобразува аналоговия
сигнал x в цифров сигнал y
съгласно уравнението:

$$y = \begin{cases} 0, & x < -2.5 \\ 1, & -2.5 \leq x < -1.5 \\ 2, & -1.5 \leq x < -0.5 \\ 3, & -0.5 \leq x < 0.5 \\ 4, & 0.5 \leq x < 1.5 \\ 5, & 1.5 \leq x < 2.5 \\ 6, & 2.5 \leq x < 3.5 \\ 7, & x \geq 3.5 \end{cases}$$

```
if x < -2.5 y = 0;
elseif x < -1.5 y = 1;
elseif x < -0.5 y = 2;
elseif x < 0.5 y = 3;
elseif x < 1.5 y = 4;
elseif x < 2.5 y = 5;
elseif x < 3.5 y = 6;
else y = 7;
end
```


Логически изрази

Резултатът от изчисляването им е True (**1**) или False (**0**).

Логически оператори

LOGICAL OPERATOR SYMBOL	MEANING
&	and
!	or
~	not

Оператори за сравнение

RELATIONAL OPERATOR	MEANING
<	less than
<=	less than or equal
>	greater than
>=	greater than or equal
==	equal
!=	not equal

Пример

a = [1 2 3 3 3 6];

b = [1 2 3 4 5 6];

a == b

ans =

1 1 1 0 0 1

Цикъл

● Повторение на определена част от програмата

● Видове

■ с фиксиран брой на повторенията

for **променлива = начало:стъпка:край**

оператори

end

■ броят на повторенията зависи от зададено условие

while **израз**

оператори

end

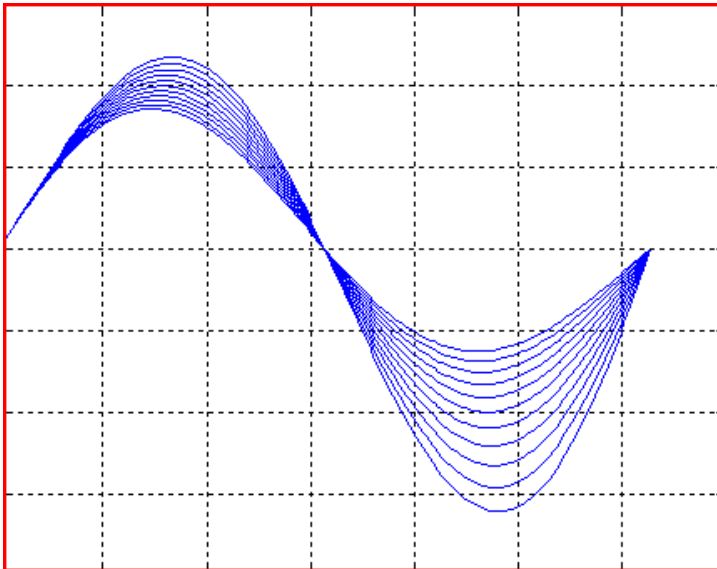
break – прекратява изпълнението на **for** или **while**

Примери

```
x=0:pi/100:2*pi;  
for a=-0.1:0.02:0.1  
    y=exp(-a*x).*sin(x);  
    plot(x,y), hold on  
    grid on  
end
```



```
x = 0.1;  
dx = pi/5;  
while x<=pi  
    disp([x,sin(x), sqrt(x), exp(x)])  
    x = x + dx;  
end
```

0.1000	0.0998	0.3162	1.1052
0.7283	0.6656	0.8534	2.0716
1.3566	0.9772	1.1647	3.8831
1.9850	0.9155	1.4089	7.2787
2.6133	0.5041	1.6166	13.6436

Примери

```
n = 10; % number of
rows
m = 20; % number of
columns
for i = 1:n
    for j = 1:m
        b(i,j) = 1;
    end
end
end
```

```
sum = 0;
for i = 1:100
    sum = sum + i^2;
end
```


Обработка на изключения

Дефинира се ситуация **оператори 1**, при която може да се получи грешка и се планират **оператори 2** за обработването ѝ.

```
try
    оператори 1
catch
    оператори 2
end
```

```
try
    A=load('my.dat')
    plot(A)
catch
    disp('Няма такъв файл')
end
```


Други оператори за управление

break

прекротява изпълнението на **for** или **while**

continue

прекротява изпълнението на текущата итерация на **for** или **while**

pause

pause(n)

задържа изпълнението на програмата до натискането на клавиш или **n** секунди

keyboard

K>>return

временно прекратява програмата и предава управлението към клавиатурата до появата на **return**

Примери

```
function [A] = area(a,b,c)
% Compute the area of a triangle
whose sides have length a, b and c
% Inputs: a,b,c
% Output: A
% Usage: Area=area(2,3,4);
if (a+b>c && a+c>b && b+c>a)
    s = (a+b+c)/2;
    A = sqrt(s*(s-a)*(s-b)*(s-c));
else
    A=['Not a triangle'];
end
```

```
XX=area(3,4,5)
```

```
XX =
```

```
6
```

```
>> YY=area(1,1,2)
```

```
YY =
```

```
Not a triangle
```


● Скрипт и функция

■ скрипт

- ASCII файл, съдържащ блок от команди на MatLab
- FILE/SAVE AS **.m-file**
- няма заглавен ред
- всички работни променливи се съхраняват в общо пространство **Workspace**
- стартират се чрез името на файла, без аргументи

■ функция

- програмен модул с входни аргументи и изходни параметри
 $y=f(x)$
- има заглавен ред и ключова дума

function y = fname(x)

function [y1, y2, ..., ym] = fname(x1, x2, ... xn)

Скрипт

```
%Програма distance  
A=input('Координати на A:');  
K=input('Координати на B:');  
d=sqrt((A(1)-B(1))^2 +(A(2)-B(2))^2 );  
disp(['Разстоянието между P1 и P2 е ',  
num2str(d)]);
```

Функция

```
function d = dist(A,B)  
% програма distance  
d=sqrt((A(1)-B(1))^2 +(A(2)-B(2))^2 );  
.   
.   
.   
>>dist([3 2 1], [2,4,6])
```


Операции с полиноми

● В MatLab

$$P(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x^1$$

● вектор с елементи коефициентите на полинома

● функции за изчисление и анализ на полинома

`r = roots(p)`   % намира корените на полинома

`p = poly(r)`   % намира полином по зададени корени

Пример

```
% Polynom 1
```

```
r = [1 2 3 4 5 6 7]; % vector r with the roots
```

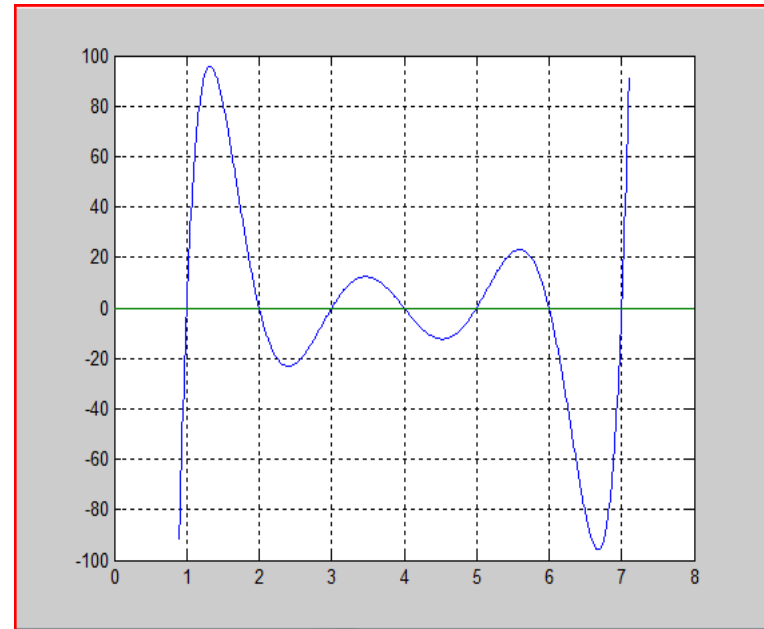
```
p = poly(r);          % generation of polynom  
                        with r roots
```

```
x = 0.9:0.01:7.1;    % x axis
```

```
y = polyval(p,x);    % the values of the  
                        polynom for every x
```

```
plot(x, y, [0,8], [0,0])% graph
```

```
grid on
```


Геометричен анализ

delaunay - Delaunay triangulation.
delaunay3 - 3-D Delaunay tessellation.
delaunayn - N-D Delaunay tessellation.
dsearch - Search Delaunay triangulation for nearest point.
dsearchn - Search N-D Delaunay tessellation for nearest point.
tsearch - Closest triangle search.
searchn - N-D closest triangle search.
convhull - Convex hull.
convhulln - N-D convex hull.
voronoi - Voronoi diagram.
voronoin - N-D Voronoi diagram.
inpolygon - True for points inside polygonal region.
rectint - Rectangle intersection area.
polyarea - Area of polygon.

Функции за полиноми

roots - Find polynomial roots.
poly - Convert roots to polynomial.
polyval - Evaluate polynomial.
polyvalm - Evaluate polynomial with matrix argument.
residue - Partial-fraction expansion (residues).
polyfit - Fit polynomial to data.
polyder - Differentiate polynomial.
polyint - Integrate polynomial analytically.
conv - Multiply polynomials.
deconv - Divide polynomials.

Функции за интерполация

- `pchip` - Piecewise cubic Hermite interpolating polynomial.
- `interp1` - 1-D interpolation (table lookup).
- `interp1q` - Quick 1-D linear interpolation.
- `interpft` - 1-D interpolation using FFT method.
- `interp2` - 2-D interpolation (table lookup).
- `interp3` - 3-D interpolation (table lookup).
- `interpN` - N-D interpolation (table lookup).
- `griddata` - Data gridding and surface fitting.
- `griddata3` - Data gridding and hyper-surface fitting for 3-dimensional data.
- `griddataN` - Data gridding and hyper-surface fitting (dimension ≥ 2).

Числено решаване на уравнения

● Нули на функция

■ $X = \text{fzero}(\text{FUN}, X_0)$

$X = \text{fzero}('sin(x)', 3)$

$X =$

3.1416

$X = \text{fzero}('sin(x)', [-1, 1])$

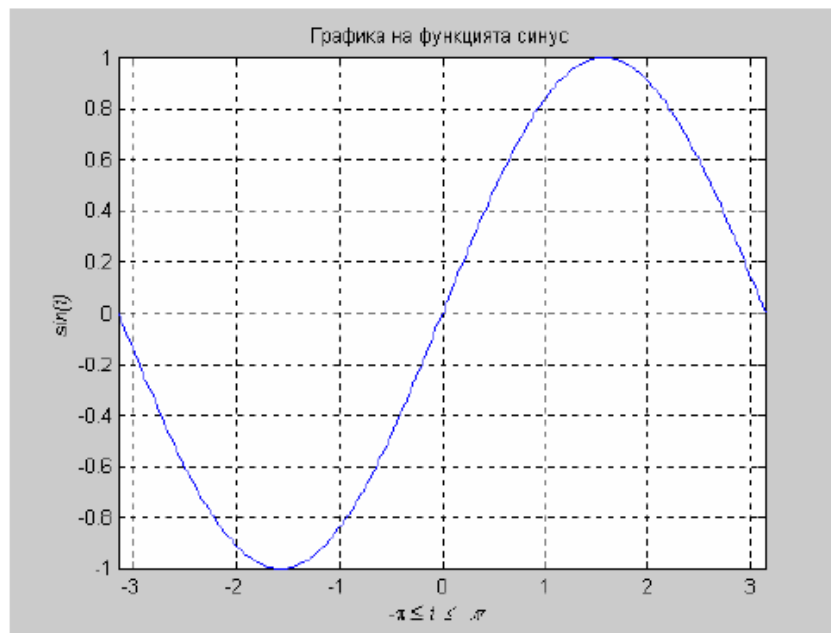
$X =$

0

%търси корените на FUN около X0

% корен на $\sin(x)$ около 3

% корен на $\sin(x)$ в интервала) [-1,1]

Решаване на системи линейни уравнения

Представяне на системата

$$Ax = b$$

$$\begin{aligned} a_{1,1}x_1 + a_{1,2}x_2 + \cdots + a_{1,n}x_n &= b_1 \\ a_{2,1}x_1 + a_{2,2}x_2 + \cdots + a_{2,n}x_n &= b_2 \\ &\vdots \\ a_{n,1}x_1 + a_{n,2}x_2 + \cdots + a_{n,n}x_n &= b_n \end{aligned}$$

За квадратна матрица, където броят на уравненията е равен на броя на неизвестните:

$$x = A^{-1}b$$

Друг метод:

$$x = A \setminus b$$

по-ефективен,
напр. при голям брой
неизвестни

Пример

$$A = [2 \ -1 \ 0; \ 1 \ -2 \ 1; \ 0 \ -1 \ 2]$$

$$b = [1; \ 0; \ 1]$$

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & -2 & 1 \\ 0 & -1 & 2 \end{bmatrix}, \quad b = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$x = \text{inv}(A) * b$$

x =

1.0000

1.0000

1.0000

A =

2 -1 0

1 -2 1

0 -1 2

b =

1

0

1

$$x = A \setminus b$$

x =

1.0000

1.0000

1.0000

Минимум и максимум на функция

● Минимум

```
min=fminbnd('sin(x)',-2,-1)
```

```
% минимум на sin(x) в интервала -2<x<-1
```

```
min =
```

```
-1.5708
```

● Максимум

```
max(f(x))=min(-f(x)) % няма специална функция
```

```
max=fminbnd('-sin(x)',1,2)
```

```
% максимум на sin(x) в интервала 1<x<2
```

```
max =
```

```
1.5708
```


Диференциране

`diff(f)` Връща $\frac{df}{dx}$, x е подразбиращата се символна променлива

`diff(f,n)` Връща $\frac{d^n f}{dx^n}$, x е подразбиращата се символна променлива

`diff(f,x,n)` Връща $\frac{d^n f}{dx^n}$, x е явно зададена символна променлива

```
syms x y; % дефинира реални символни променливи x и y
diff(x^y) % първа производна спрямо x или
diff(x^y,x) % първа производна спрямо x
ans =
    x^y*y/x
diff(sin(y*x),x,3) % трета производна спрямо x
ans =
    -cos(y*x)*y^3
```


Интегриране

`int(f)` Връща $I = \int f(x)dx$, x е подразбиращата се символна променлива

`int(f,x)` Връща $I = \int f(x)dx$, x е явно зададена символна променлива

`int(f,a,b)` Връща $I = \int_a^b f(x)dx$ x е подразбиращата се символна променлива

`int(f,x,a,b)` Връща $I = \int_a^b f(x)dx$, x е явно зададена символна променлива

`I=int(x^2,x)` % неопределен интеграл

`I =`

`1/3*x^3`

`I=int((x^2-2)/(x^3-1),x,2,5)` % определен интеграл

`I =`

`-2/3*log(7)-2/3*3^(1/2)*atan(5/3*3^(1/2))-
2/3*log(2)+2/3*log(31)+2/3*3^(1/2)*atan(11/3*3^(1/2))`

Програмиране на анимация

1. Предварителна подготовка и запис на кадрите (**movein**, **getframe**, **movie**)
M=movein(nfr) дефинира фрейм-матрица **M** със стълбове за всеки кадър на движещи се обекти от графиката
отделните кадри се генерират с **plot()** и се записват като стълбове на фрейм-матрицата с **M(:,i)=getframe**,
проиграват се зададен брой пъти с **movie(M,k)**

```
% Animation 1
nfr=60;           % frames
fi=linspace(0,2*pi,nfr); % angle of circulation
xA=cos(fi); yA=sin(fi); % A coordinates
M=moviein(nfr);   % Frame matrix
for i=1:nfr
    plot([0,xA(i)], [0,yA(i)], 'k')
    axis([-1 1 -1 1]); %[xmin xmax ymin ymax]
    axis('off')      % remove axis
    M(:,i) = getframe;
end
movie(M,3);        % run 3 times
close, clear
```


Програмиране на анимация

Всеки кадър се изчислява и изобразява в реално време със **set** и **drawnow**, докато старият се изтрива

```
% Animation 2
n=360; % positions
fi=linspace(0,2*pi,n); % angle of circulation
xA=cos(fi); yA=sin(fi); % A coordinates
axis('equal'); axis('off');
axis([-1 1 -1 1]); % [xmin xmax ymin ymax]
point = line('Color', 'black', 'EraseMode', 'xor', ...
    'LineStyle', '-', 'XData', [], 'YData', []);
hold on
for j=1:3 %3 cicles
    for k=1:n
        set(point, 'XData',[0,xA(k)], 'YData', [0,yA(k)])
        pause(0.01)
        drawnow
    end
end
close, clear
```

